

Hrvatska je postala jednom od glavnih ruta masovnog ulaska izbjeglica iz ratom pogođenih područja. Svjedočimo humanitarnoj krizi koja zahtijeva djelovanje čitavog društva. U skladu s Ustavom RH, dužnost je i zadaća akademske zajednice promicati vrijednost i dostojanstvo života bez obzira na pravni status, rasu, spol, jezik, vjeru, političko uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinu, naobrazbu ili društveni položaj.

Iako smo trenutno tranzitna zemlja, **smatramo iznimno važnim da akademske i druge obrazovne institucije odmah počnu pokretati i razvijati programe integracije za izbjeglice** – iz najmanje dva razloga. Prvo, time kao akademska zajednica šaljemo nedvosmislenu poruku da želimo doprinijeti otvorenom i solidarnom društvu, te senzibiliziramo javnost za ova pitanja. Drugo, budući da stručnjaci procjenjuju kako će Europa nastaviti biti odredištem velikog broja izbjeglica, naše će se institucije morati uhvatiti s ovim pitanjem u koštac –potičemo ih da to učine proaktivno i na vrijeme.

Pozivamo stoga visokoškolske institucije i nadležne državne institucije da pokrenu i razviju programe dobrodošlice i integracije za izbjeglice. Kako bi pomoć bila djelatna, za nju je potrebno izdvojiti financijska sredstva, ljudske resurse, infrastrukturu i dobru volju.

ŠTO UČINITI:

- **program stipendiranog studija:** izbjeglicama kroz zasebne kriterije za upis omogućiti pohađanje studija uz stipendiju koja će pokrivati troškove života tijekom trajanja studijskog programa i smještaj u studentskim domovima;
- **priznavanje kvalifikacija:** prilagoditi sustav priznavanja inozemnih kvalifikacija kako bi se izbjeglice, ako to žele, mogli uključiti u daljnje školovanje u RH;
- **otvorena vrata:** omogućiti izbjeglicama koje privremeno borave u Hrvatskoj pohađanje nastave u statusu „posjetitelja“ (bez upisa i obveze polaganja kolegija, tzv. „audit“ status); organizirati orijentacijske susrete za upoznavanje s hrvatskim obrazovnim sustavom;
- **učenje hrvatskog jezika:** organizirati i/ili proširiti programe učenja hrvatskog jezika, uz nenaplaćivanje školarina;
- **dobri domaćini:** organizirati programe namijenjene upoznavanju kultura i povijesti zemalja iz kojih izbjeglice dolaze; isto tako i programe namijenjene upoznavanju s hrvatskom kulturom i poviješću;
- **javna ekspertiza:** organizirati nastupe sveučilišnih stručnjaka u medijima, u svrhu jačanja kvalitetne i na činjenicama utemeljene rasprave o pitanjima migracija i izbjeglištva, kako bi se senzibiliziralo javnost o ovoj temi.

TKO TO MOŽE UČINITI?

Od iznimne je važnosti da **Vlada HR** u izradu Operativnog plana za integraciju **provede javne konzultacije sa zainteresiranom javnošću**. Time osiguravamo da rješenja odgovaraju stvarnim potrebama, budu stručno utemeljena i dugoročno održiva.

MZOS pozivamo da se obveže **regulirati uključivanje ove ranjive skupine u obrazovni sustav** i za to osigurati potrebna sredstva, uključujući stipendije za studij.

Visokoškolske institucije pozivamo da se obvežu na konkretne korake prema ovim prijedlozima.

AZVO i sveučilišta pozivamo da se obvežu poduzeti sve korake za uspješno procesuiranje prijava za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija.

kontakti:

doc.dr.sc. Danijela Dolenc, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu ddolenc@fpzg.hr
doc.dr.sc. Karin Doolan, Odjel za sociologiju Sveučilišta u Zadru, kdoolan@unizd.hr